

Urbane vassdrag - byens blågrønne profil

Biologisk mangfold, Friluftsliv, Nærmiljø, Folkehelse, flomsikring, Byutvikling

Deputasjon Bybudsjett UMBY 30.10.2025

Saksnr 2025/168070

Terje Aarsand leder Bergen Elveforum

www.nelv.no

Som alle små og store, vannveier, personlig engasjement og drivkrefter har de sin kilde og det er dette vi må vekke i vårt arbeid!

(en kilde som åpnes og som sildrer så lenge hjertet banker)

**Dette er et eksempel på en blågrønnsone midt i byen
vår og noe som vi må bevare, foredle og styrke !**

BERGEN ELVEFORUM BESTÅR FORELØPIG AV FØLGENDE :

VI STARTET ARBEIDET I 1999 PÅ
GRUNN AV MANGLENDE
FORKUS PÅ
VANNFORVALTNING I BERGEN.
KUNNE VI KLARE Å SNU
UTVIKLINGEN??

NESTTUNVASDRAGET BLE
VALGT SOM
EKSEMPELVASDRAG

VÅRT MÅL: GJØRE BYENS VANN
OG VASSDRAG TIL ET
PROFILELEMT I BYUVIKLINGEN
FOR NÅVÆRENDE OG
KOMMENDE GENERASJONER

Forum for Natur og Friluftsliv(FNF)

- (Bergen og Hordaland Turlag)
- (Norges Jeger og Fiskerforbund)
- (Naturvernforbundet Hordaland)

Nesttunvassdragets venner

Apeltunvassdragets venner

Arna Sportsfiskere

Bergen Sportsfiskere/Ådlandsbekken

Haukåsvassdraget

Daleelven i Åsane

Steinbekken

Vågelva

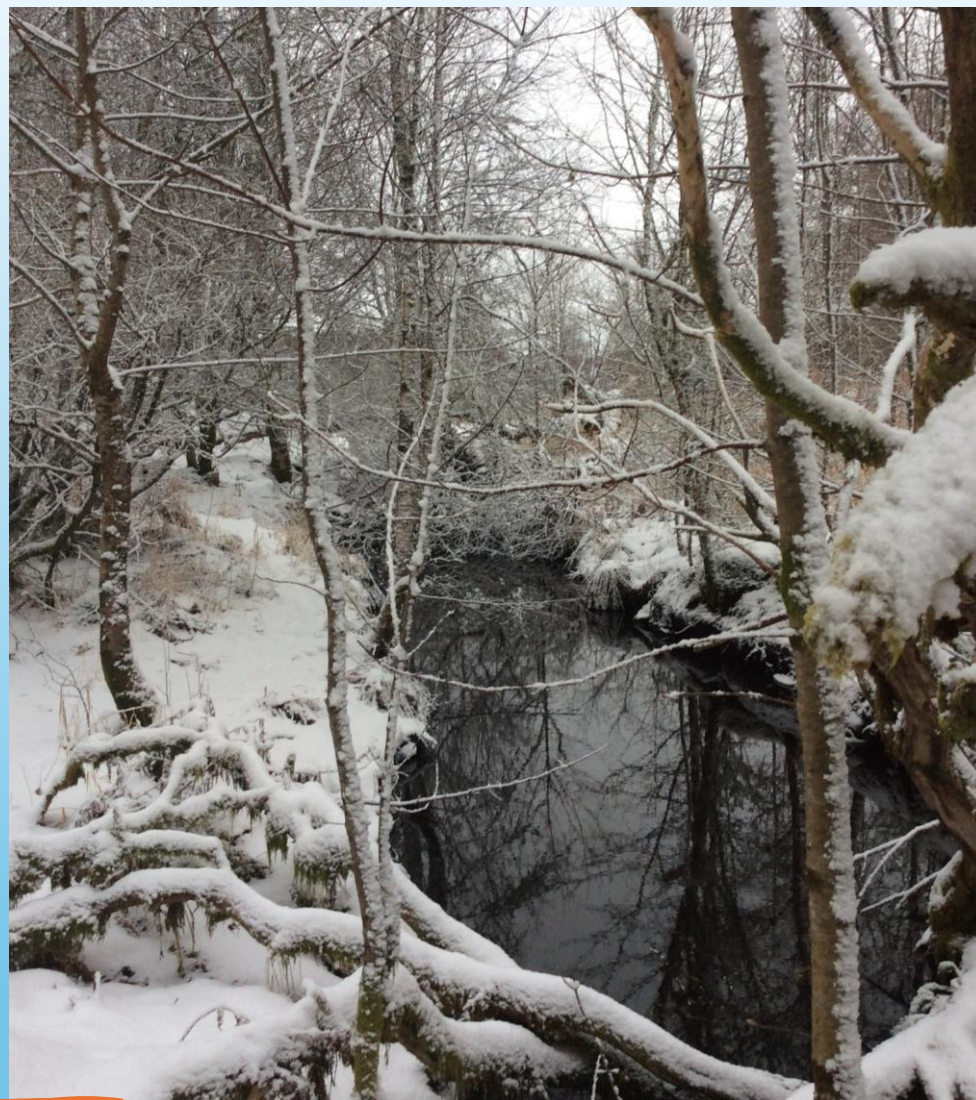
Høy naturfaglig kompetanse med blant annet 2 doktorgrader

- Vi er nå i gang med en rekke prosjekter i Bergen der særlig oppstarten av arbeidet med vannmiljøet i Daleva I Åsane med støtte fra Byråd og Bystyret er det mest oppløftende. I tillegg har vi arbeid på gang i 8 andre vassdrag mm.

Fra arbeid med sjøaureprosjektet

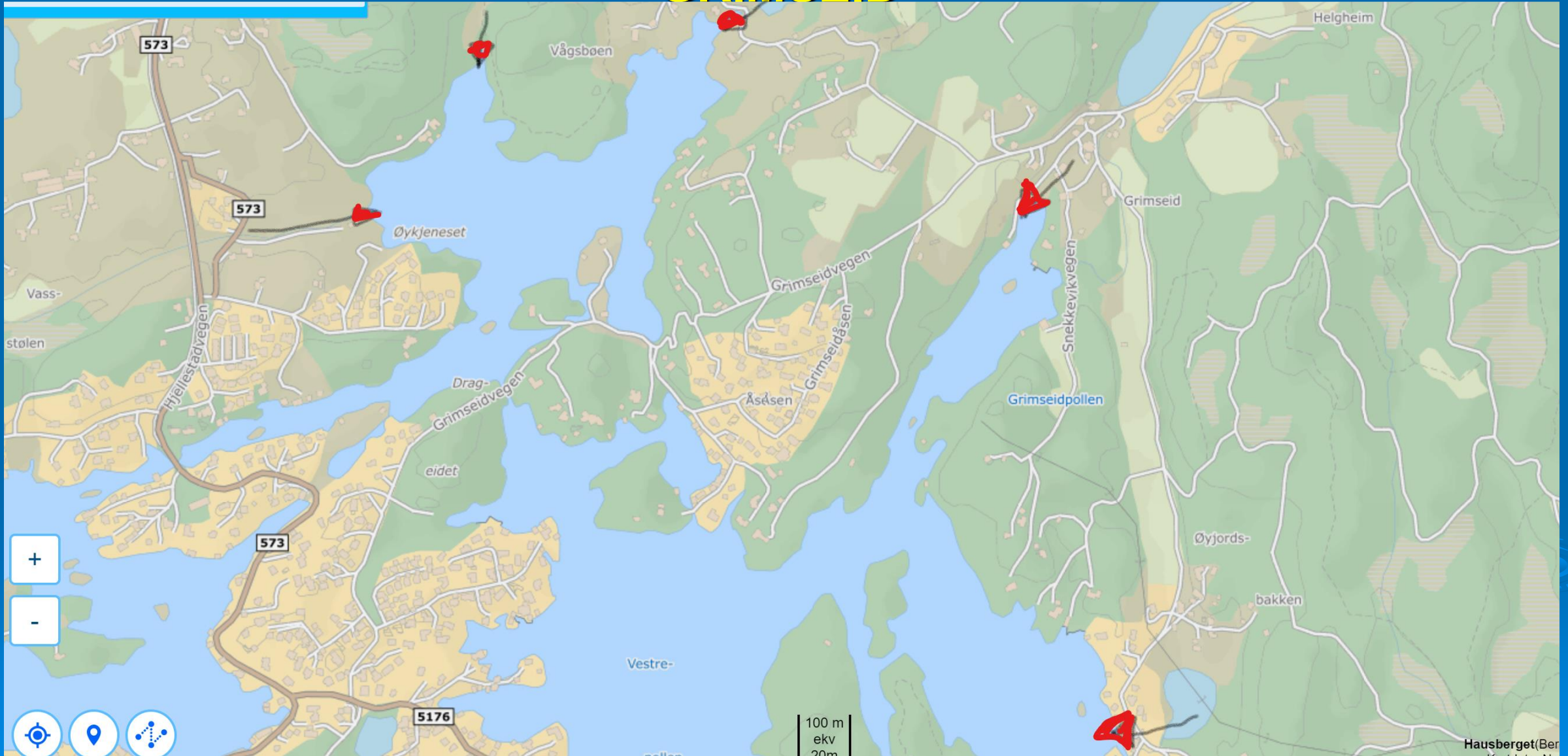

Ådlandsbekken som er en del av sjøaureprosjektet har mange fine urørte partier med bra habitat I midtre del

**Lenge var det lite hensyn til Ådlandsbekken og det ble en lang kamp
Det er derfor Bergen trenger et sterkt og aktivt Bergen Elveforum!!**

NYE PROSJEKT MED HABITAT FORBEDRING YTEBYGDA OG GRIMSEID

- 1-2-Tre ;-)**
- **Prosjekt kantvegetasjon er igang:**
 - **Opptak og flytting av stedegne trær**
 - **Bruk av pluggplanter og etablering av planteskole for reeetablering av kantvegetasjon**

**Samarbeid om skjøtsel med Bybanen ved
Store Nesttunvann fortsetter**

Arbeidet med restaurering gir resultater

GYTING I DEN RESTAURERTE VÅGELVA
2kg + sjaure for første gang på 50 år

➤ Prøvefiske/undervisning/dugnader

Uteplassen ved Birkelandsvatnet

Elever øver seg på å ro

Feite fine abbor

Her nyter elevene blodfersk stekt abbor

Foredrag og undervisning

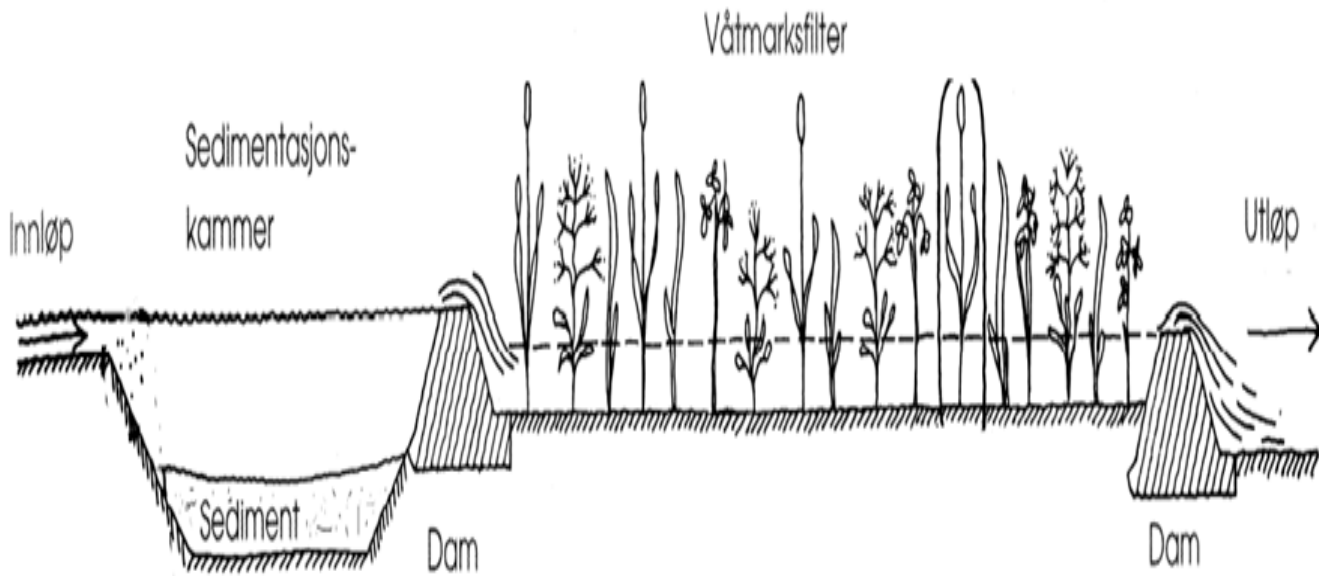

Fra åpning av Friluftslivets år

Positiv dialog med flere utbyggere om vårt felles livsmiljø. Eksempel Brakehaugen V/Rieber Eiendom

- Her har vi foreslått omlegging av bekk og restaurering av bekk med sedimentasjons dam og rensepark for overvann fra Fleslandveien samt styrking av kant vegetasjon. Dette er øverste del Grimeidvassdraget.

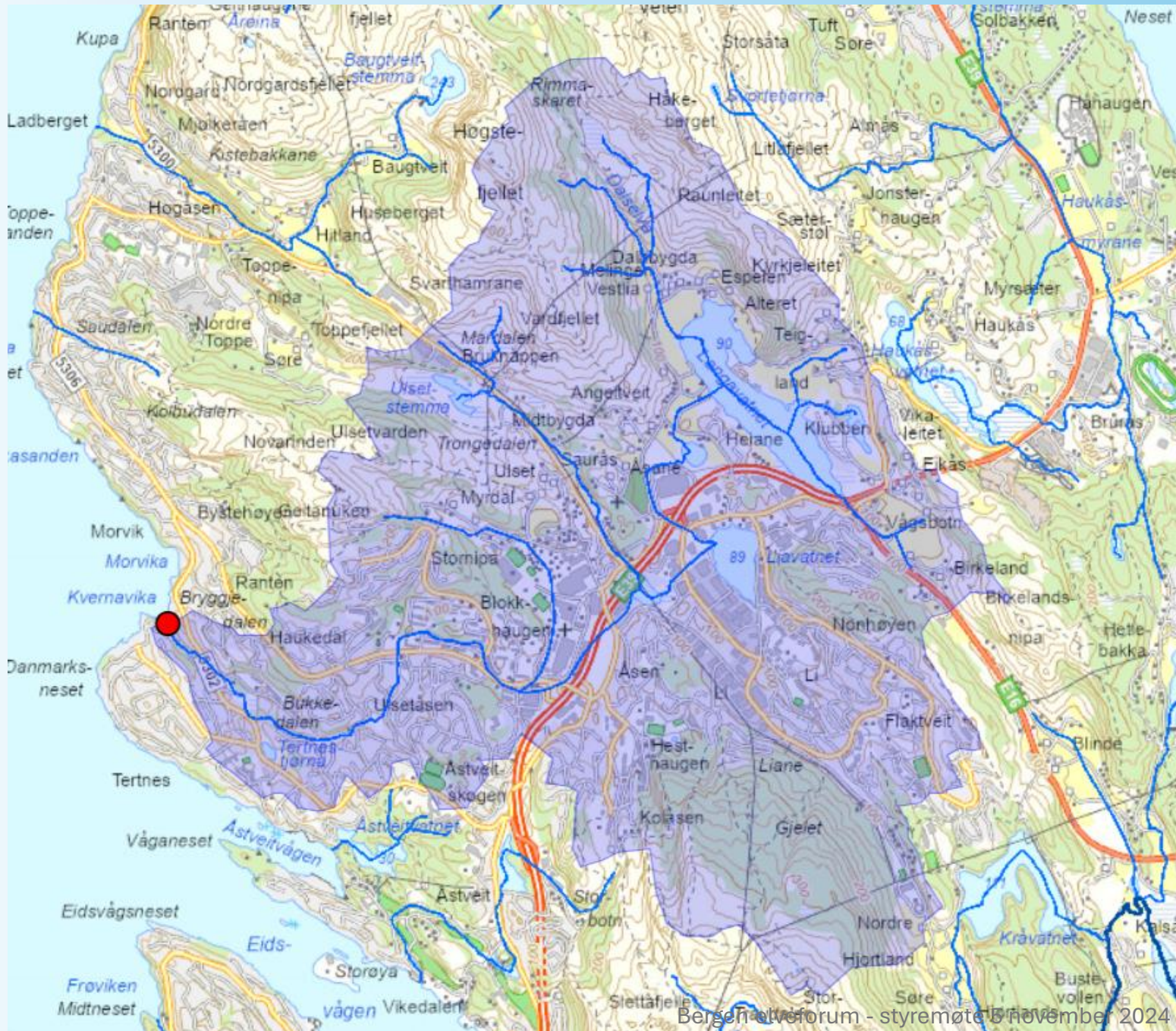
NEDLEGGELSE AV DAM STOREVATN VA SITT PRIORITERTE FORSLAG

VI JOBBER MED NYE LØSNINGER

Sval
ARKITEKTUR

**ÅSANE er det beste
eksempelet å
formidle
Opprinnelig er
nedbørfelt
til Dalelva hele 17,2
kvadrat km**

**Ka i alle dager skjedde i bydelen Åsane
Kor blei det av Daleelven?**

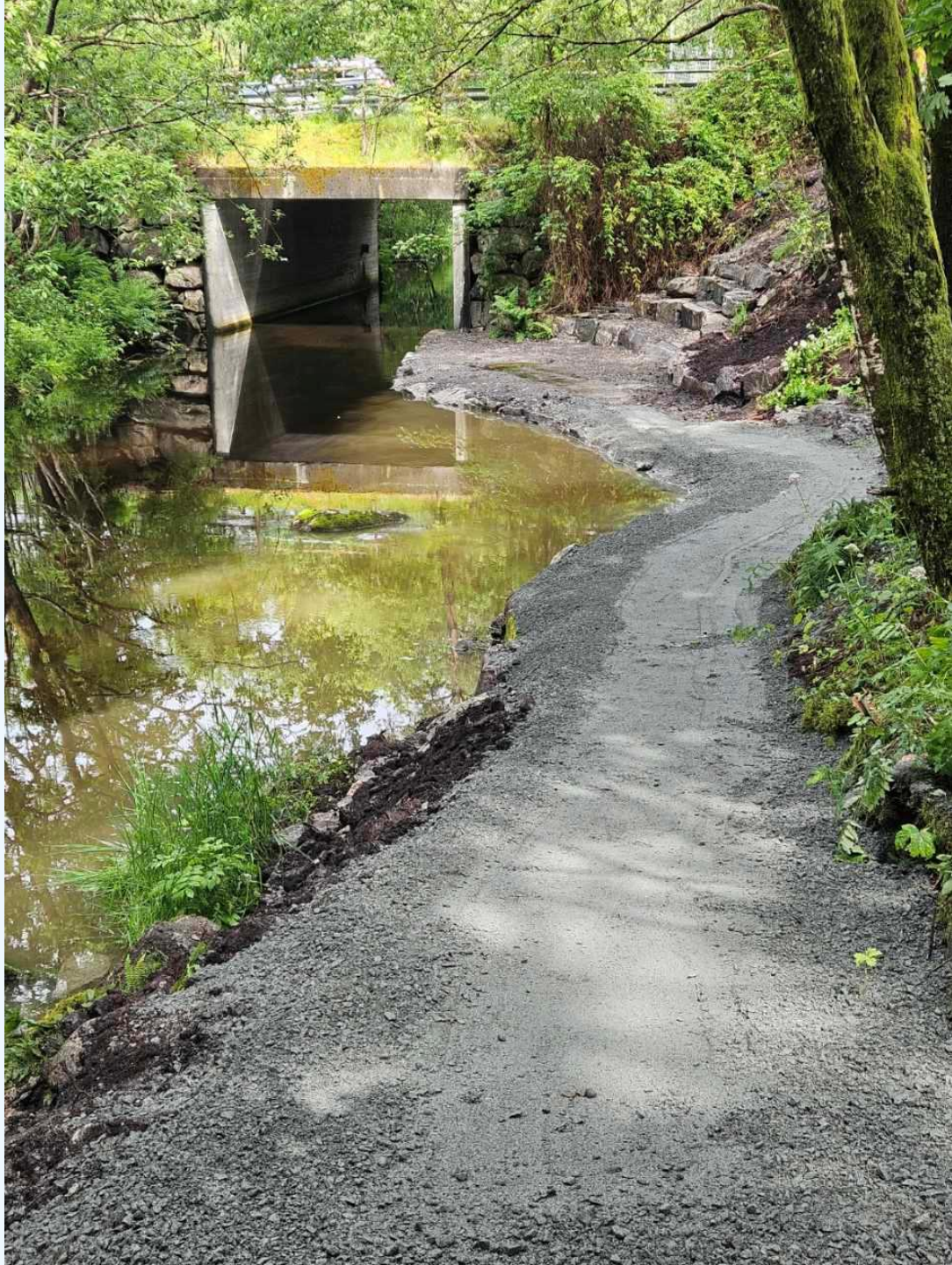
GAMMEL FYLLING VED FOSSEKLEIVA

VI LAGER EN VISJON FOR FOSSEKLEIVA

Elvepark Fossekleiva i bruk august 2025

Nye visjoner for flere parker i Daleleva

NB! Under justering etter en positiv dialog med grunneier

Bergen elveforum - styremøte 5 november 2024

Bergen elveforum - styremøte 5 november 2024

BÅT OG GARN INNKJØPT OG HER FRA FISKE I LIAVATNET

Bergen etveteran - styrbilde 6 november 2024

Forslag til praktiske tiltak for restaurering av Dalaleven

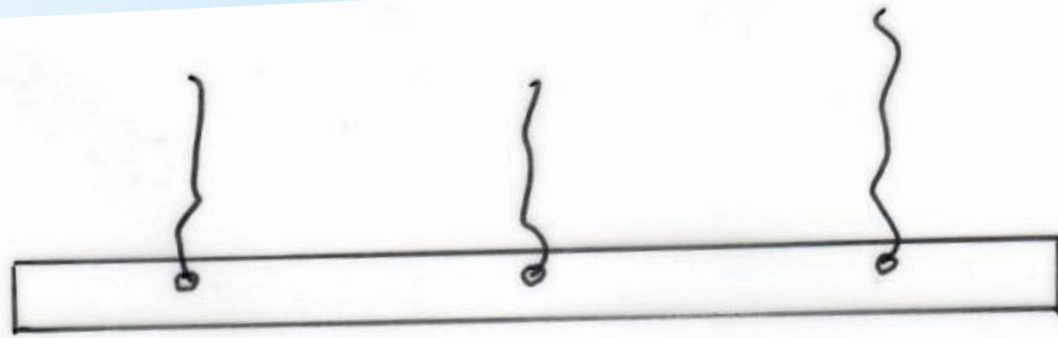
1. **Regulering av vannføring i Daleleven – forsøk**
2. **Tiltak i selve kanalen mellom Arken og Haukedalsfossen – en eller flere terskler**
3. **Elvepark ved Fossekleiva**

Flomvannsinntaket i Liavatn

Plater kan legges på gitter risten for å heve nivået før vannet går i flomløpet

X antall Plater i stål eller Al 2 eller 3 m x 0.2 m

Forslag om et prøveprosjekt

Mål:

Å teste effekten av nivåheving ca. 20 cm i Liavatn
(Jfr. Flomsonerapport av 2021)

Hvis platene er 3 meter – trenger vi 7 plater

Liavatnet - 6 plater

Forvatnet - 1 plate

Vinkler sveises på for å holder platene på plass sideveis

Tau festes slik at de enkelt kan trekkes opp igjen

Inntaket til flomtunnelen i Liavatnet

Flominntaket ved Horisont. Tiltak her påvirker ikke vannføringen i kanalen

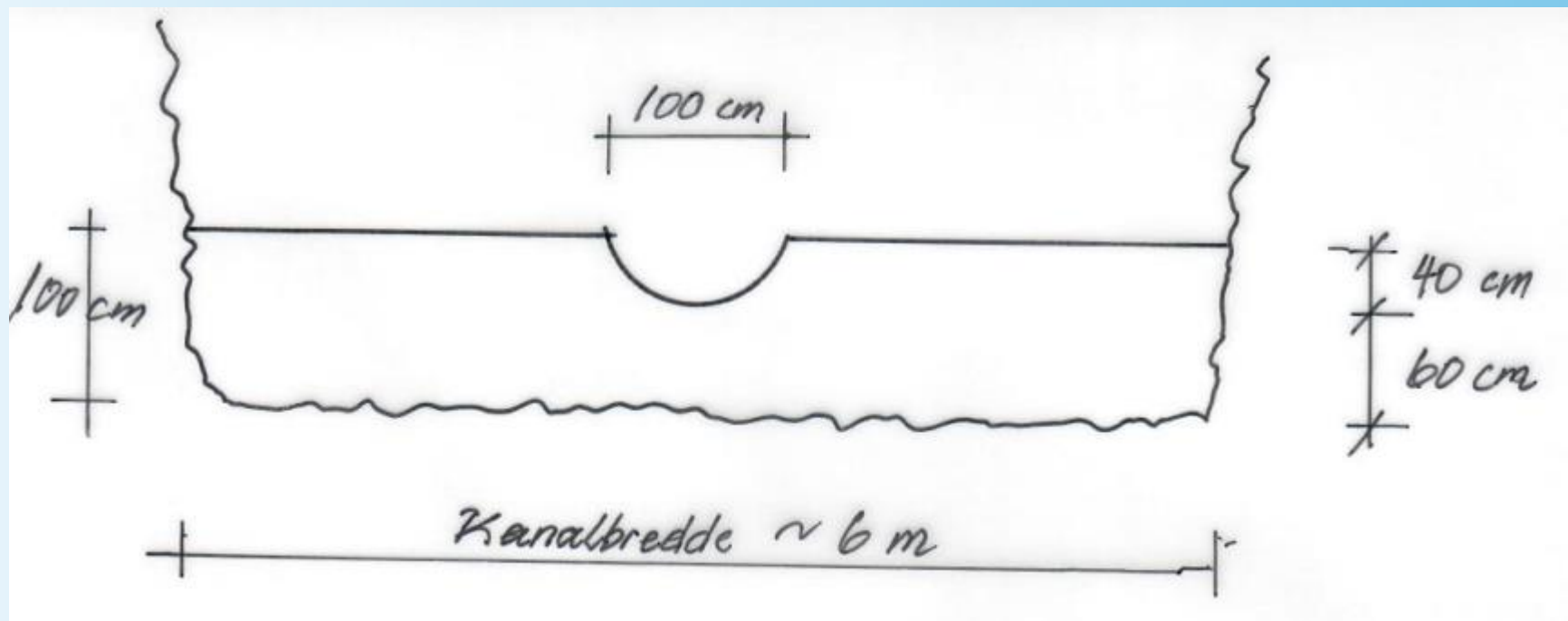
Utløp overvann fra Ulset

Utløp overvann fra idrettsanlegget

Forslag til tiltak i selve kanalen - terskel

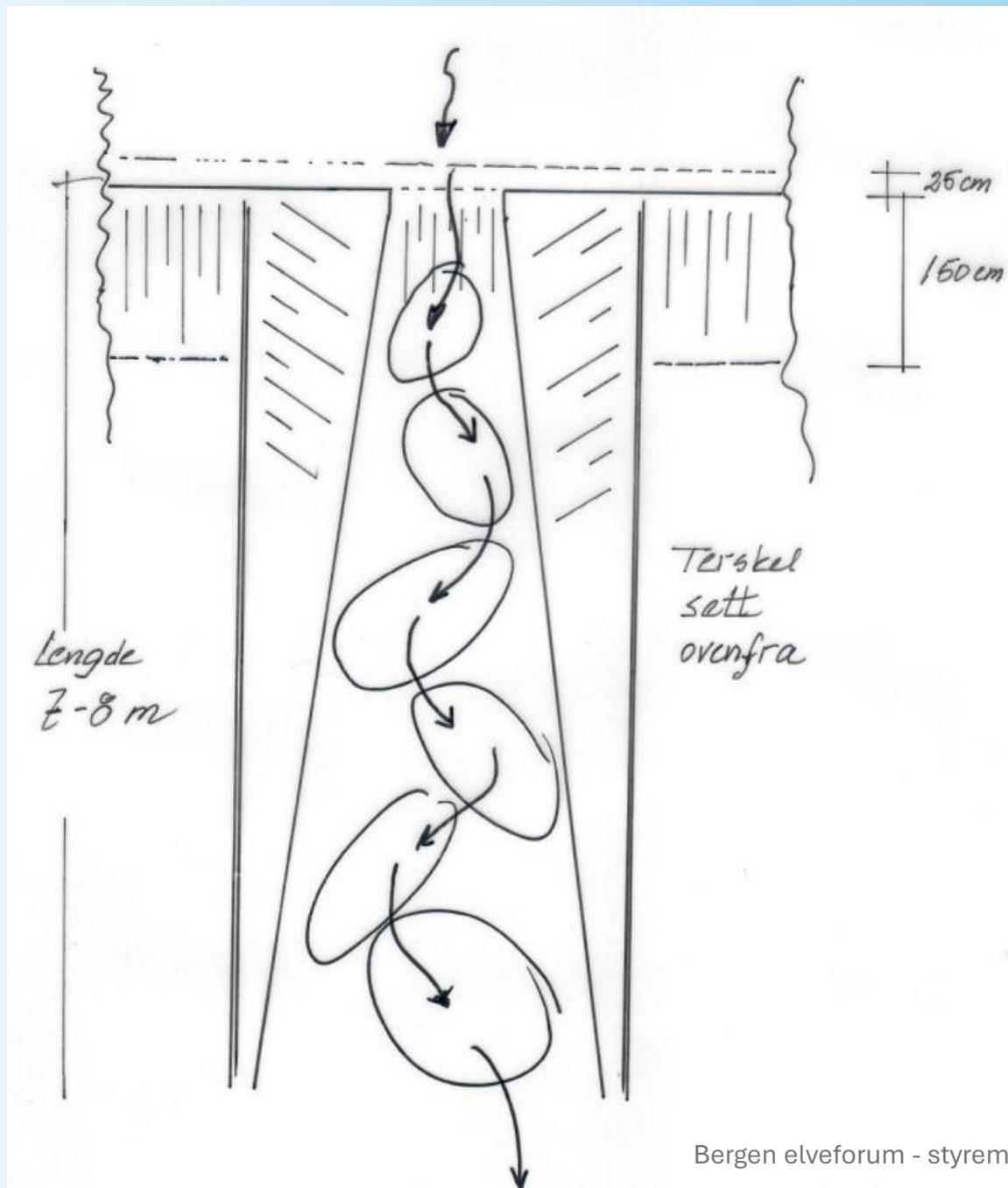
Skisse av terskel sett fra oppstrøms side

En terskel kan evt. plasseres i nærheten av broen på Flatevad, eller flere lavere terskler langs kanalen

Ved lav vannføring får vi da normalt vannspeil opp til Ekstra. Lengde 6 – 700 m. Maks dyp 0,8 – 0,9 m

Ved høy vannføring får vi normalt vannspeil opp til Arken. Lengde 1,2 km. Maks dyp kanskje 1,2 m

Grov skisse sett ovenfra

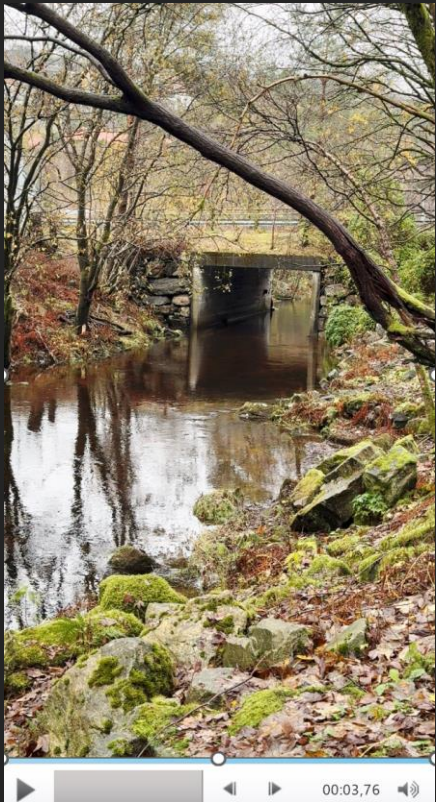
Kajakk-renne nedover?

Fisketrapp oppover?

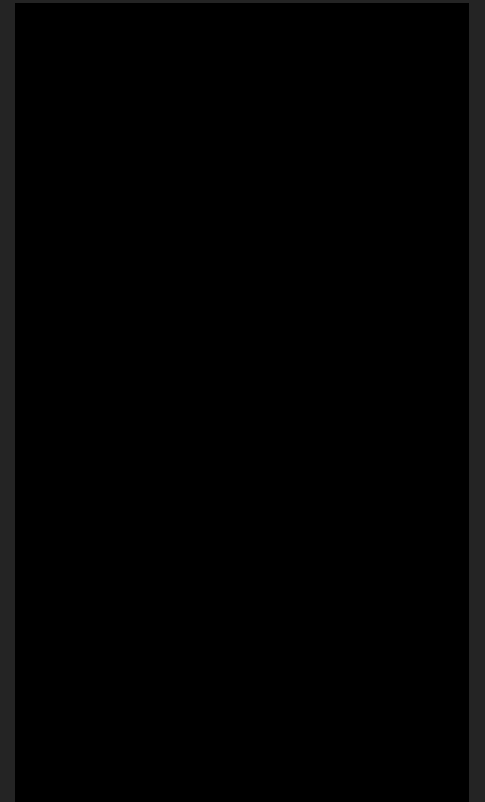
Det er kanskje mulig å støpe inn et lag med plast (akebrett-plast eller slik plast som i Pioner båtene) i betongen akkurat i overgangen. Dette av hensyn til kanoer og kajaker

Nedstrøms må «stryket» tilpasses til fisk som skal oppover (Jfr. «rapport 459 Frie fiskeveger»)

**Drone fotografering av hele
vassdraget er gjennomført
Her fra
3D Modellering I Daleleva
for utforming av nye tiltak
Bilde for Film ;-)**

OPPSUMERING OG KONKLUSJON:

- VI HAR SVÆRT MYE PÅ GANG SOM GIR VIKTIGE BIDRAG TIL EN POSITIV BYUTVIKLING MED VANN SOM TEMA SOM KAN ENDRE MYE I EN POSTIV RETNING. VIKTIG AT VI OPPRETTHOLDER MOMENTET!
- STØTTEN TIL BERGEN ELVEFORUM I BUDSJETT 2026 OPPRETTHOLDES OG STYRKES FRA 100.000,- til 500.000 😊
- DETTE ER SVÆRT VIKTIG FOR AT VI IKKE SKAL STOPPE OPP MED ARBEIDET FOR BYEN VÅR

Men mest av alt, barn trenger og fortjener tilgang til natur og vannmiljø selv i en by

Det vi blir glad i det verner vi om!

Foto og copyright Terje Aarsand

➤ FNs Naturavtale COP 15 og lokal oppfølging av 30-prosentsmålet:

Verne 30 prosent av all *natur* på land innen 2030.

Restaurering: 30 prosent av all natur som er delvis ødelagt skal være restaurert innen 2030.

Det arbeidet Bergen Elveforum nå gjør kan være et svært viktig bidrag til Bergen Kommunes måloppnåelse hvis vi får den støtte som må til oppfylling av FNs Naturavtale COP15 om restaurering 30 prosent av all natur som er delvis ødelagt skal være restaurert innen 2030. Byens vassdrag er her et sentralt element i måloppnåelsen og det er nå 10 prosjekt på vei her. Noen kjappe eksempler fra nye prosjekt i vårt arbeid: